

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ

Δύο από τις πιο απαραίτητες και σημαντικές ενέργειες που επιβάλλονται στη ζωή μας τις τελευταίες δεκαετίες, προκειμένου να είμαστε υγιείς είναι η αιμοδοσία και η δωρεά οργάνων.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ:

Η αιμοδοσία είναι η προσφορά αίματος για μετάγγιση. Οι τράπεζες αίματος συχνά συμμετέχουν στη διαδικασία συλλογής καθώς και στις διαδικασίες που την ακολουθούν. Η εθελοντική αιμοδοσία είναι μια ασφαλής και απλή διαδικασία που περιλαμβάνει έναν δότη που δίνει ένα από τα ακόλουθα προϊόντα αίματος: ολικό αίμα, ερυθρά αιμοσφαίρια, πλάσμα ή αιμοπετάλια. Η αιμοδοσία μπορεί να πραγματοποιείται κάθε τρεις μήνες για άντρες και τέσσερις μήνες για γυναίκες, ενώ η προσφορά αιμοπεταλίων μπορεί να γίνεται συχνότερα.

Η αιμοδοσία πραγματοποιείται για να εξυπηρετηθούν άτομα που είναι άρρωστα ή τραυματισμένα ή που χρειάζονται αίμα για άλλους λόγους. Το αίμα κάποιων εθελοντών υποβάλλεται απευθείας σε μια διαδικασία που ονομάζεται αφαίρεση που αφαιρεί μόνο τα ερυθρά αιμοσφαίρια, το πλάσμα, τα αιμοπετάλια (αιμοπεταλιαφαίρεση)¹ ή ορισμένους τύπους λευκών αιμοσφαιρίων. Όταν αφαιρεθεί το μέρος που χρειάζεται (π.χ. αιμοπετάλια), τα υπόλοιπα συστατικά (ερυθρά κ.α.) επιστρέφονται στον αιμοδότη (στην ίδια γραμμή αίματος, δε χρειάζεται άλλο τρύπημα ή στο άλλο χέρι).

Μερικοί άνθρωποι δωρίζουν βλαστοκύτταρα μέσω αφαίρεσης για συγγενείς ή άλλα άτομα που χρειάζονται μεταμόσχευση αίματος και μυελού των οστών. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα συλλογής και αποθήκευσης αίματος λίγες μέρες ή εβδομάδες πριν από τη χειρουργική επέμβαση σε περίπτωση που ο ίδιος ο δότης (αυτόλογη προκατάθεση αίματος) ή κάποιο άλλο άτομο το χρειαστεί. Τέλος, υπάρχει η κατευθυνόμενη αιμοδοσία, στην οποία κάποιος ασθενής (συνήθως πολυματαγγιζόμενος) χρειάζεται αίμα πολύ συγκεκριμένης ομάδας (ίδιας με τη δική του και σε άλλο σύστημα ομάδων εκτός από την ABO και ρέζους), και το οποίο δεν υπάρχει τη συγκεκριμένη στιγμή στα διαθέσιμα αποθέματα αίματος. Το αίμα αυτό συνήθως προέρχεται από κάποιο συγγενικό περιβάλλον του ασθενή.

Υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις αιμοδοσίας. Δεν μπορούν να δώσουν αίμα όσες εγκυμονούν, και άτομα τα οποία έχουν κάποιες ασθένειες, όπως HIV ή αναιμία. Στην περίπτωση της αναιμίας, το άτομο μπορεί να δώσει μόνο αιμοπετάλια, αλλά όχι ολικό αίμα. Επίσης, άτομα που λαμβάνουν αντιβιοτικά, έχουν κρουολόγημα ή γρίπη ή έχουν υποβληθεί σε μετάγγιση αίματος τον τελευταίο χρόνο θα πρέπει να περιμένουν πριν προχωρήσουν στην αιμοδοσία. Ο χρόνος που απαιτείται για τη δωρεά αίματος από την αρχή έως το τέλος ποικίλλει ανάλογα με τον τύπο της αιμοδοσίας. Για παράδειγμα, η συνολική διαδικασία δωρεάς πλάσματος ή ολικού αίματος διαρκεί περίπου 1 ώρα (η ίδια η διαδικασία διαρκεί περίπου 10 λεπτά) και η δωρεά αιμοπεταλίων που λαμβάνεται με αφαίρεση περίπου 2 έως 3 ώρες. Η αναπλήρωση του όγκου αίματος που δόθηκε πραγματοποιείται μέσα στο 24ωρο, η αναπλήρωση των ερυθρών γίνεται από το μυελό των οστών μέσα στις επόμενες 3-4 μέρες, ενώ ο σίδηρος αναπληρώνεται μετά από 6-8 βδομάδες.

Στις μέρες μας είναι αρκετά μία απλή διαδικασία, που συγχρόνως όμως έχει ιδιαίτερη σημασία για την υγεία των συνανθρώπων μας και εφόσον δεν μας εμποδίζει κάτι θα 'πρεπε όλοι να συμμετέχουμε σ' αυτήν την φιλανθρωπική πράξη.

ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ:

Πρόκειται για μια διαδικασία κατά την οποία γίνεται μεταφορά υγιούς οργάνου από θανόντα ή εν ζωή δότη σ' ένα σοβαρά πάσχοντα λήπτη που έχει υποστεί βλάβη οργάνου, με σκοπό την αποκατάσταση της λειτουργίας του/τους. Όπως είναι γνωστό, η μεταμόσχευση οργάνου, που προέρχεται από την δωρεά του, μπορεί να σώσει τη ζωή ενός ή περισσότερων ασθενών ή να βελτιώσει σημαντικά την υγεία και την ποιότητα ζωής τους. Αν και πρόκειται για πράξη αγάπης και προσφοράς προς τον συνάνθρωπό μας, αναπόκειται στη γενναιοδωρία των δωρητών ή/και στη συγκατάθεση των οικογενειών τους, αν επιθυμούν να χαρίσουν ζωή σε ασθενείς που χρειάζονται μεταμόσχευση.

Επομένως, παρ' όλο που στις μέρες μας είναι αρκετά συχνό φαινόμενο, δεν παύει να θεωρείται μια δύσκολη διαδικασία με μερικές φορές και επιπτώσεις.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ:

- **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ - Δωρεά Οργάνων**
https://www.moh.gov.cy/moh/moh.nsf/page97_qr/page97_qr
- **Αιμοδοσία - Βικιπαίδεια**
<https://el.wikipedia.org/wiki/Αιμοδοσία>